

עפ"ת 28783/04/19 - מוחמד אלעאל נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 28783-04-19 אלעאל נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90507445683
לפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער מוחמד אלעאל
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפני ערעור על החלטותיו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "בית משפט קמא") שניתנו בגדרי המ"ש 4704-02-19.

ההליך בבית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונחה בקשה להארכת המועד להישפט (להלן: "הבקשה") ולצידה בקשה להסבת העבירה על שם הנהג בפועל, בקשר להודעת תשלום קנס (להלן: "ההודעה") בגין עבירה של אי ציות לאור רמזור אדום, לפי לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

ביצוע העבירה ברכבו של המערער (להלן: "הרכב"), ביום 21.1.17 בצומת כפר קרע בשעה 08:31, תועד, כך נטען, באמצעות מצלמה (להלן: "המצלמה"). נטען כי המערער לא קיבל את ההודעה ומעולם ולא ידע על קיומה. למערער נודע על ההודעה לאחר שקיבל הודעה מהמרכז לגביית קנסות. אישור מסירה בדבר ההודעה חזר בסימון ההערה - "מען בלתי מספיק". העובדה שהמערער לא הגיש בקשה להישפט במועד הקבוע בחוק אינה יכולה לעמוד לחובתו. נטען כי המערער הוא בעלים של מספר רכבים והרכב באמצעותו בוצעה לכאורה העבירה נמצא בחזקת רעייתו. לבקשה צורף תצהיר חתום בידי רעיית המערער בו נטען כי היא זו שנהגה ברכב ביום 21.1.17. הרכב היה בחזקתה והיא מקבלת על עצמה את העבירה מכוח החזקתה ברכב. הוסיף המערער וטען בבקשה כי ייגרם לו עיוות דין באם לא תתקבל בקשתו להארכת המועד להישפט.

3. המשיבה התנגדה לקבלת הבקשה וטענה כי הקנס בגין ההודעה שולם. עוד טענה, כי ההודעה נשלחה לכתובתו הרשומה של המערער במרשם האוכלוסין.

4. בהחלטה מפורטת ומנומקת שניתנה ביום 28.2.19 דחה בית משפט קמא את בקשת המערער. בית המשפט קבע כי המערער לא פעל במסגרת הזמנים שקצב המחוקק לטיפול בהסבת ההודעה, ואין בנימוקי הבקשה כדי להצדיק מתן ארכה משמעותית העולה על שנתיים מיום ביצוע העבירה.

בית משפט קמא הפנה להוראות החוק החולשות על הסוגיה בדבר תשלום הקנס וציין כי מששולם הקנס רואים

במערער כמי שהודה בביצוע העבירה, הורשע ונשא את עונשו. כן ציין כי מפאת חשיבות עיקרון סופיות הדיון, יעילות ההליך וגם לשון החוק, הארכת מועד להישפט בנסיבות אלו אפשרית במקרים חריגים ויוצאי דופן. בית המשפט ייעתר לבקשה להארכת מועד להישפט אם קיימת סיבה מוצדקת, טעם ראוי או נימוק ממשי המסביר את האיחור בהגשת הבקשה להישפט, או אם שוכנע כי דחיית הבקשה עלולה לגרום לעיוות דין.

בענייננו לא הוכיח המערער כי לא קיבל את ההודעה במועד. מאחר והקנס שולם, אין ממש בטענה כי לא ידע דבר קיומה. אשר לטענה בדבר עיוות דין, קבע בית משפט קמא כי אין בנימוקי הבקשה בכדי להצדיק מתן ארכה כה משמעותית מעת ביצוע העבירה. במצב דברים בו על פי הטענה הרכב היה בשימוש רעייתו, חזקה על המערער כי הבין את משמעות הדברים. מצופה היה כי יברר על אודות קבלת הודעות בגין עבירות תעבורה ויטפל בהן במועדים הקבועים בחוק. אם לא יעשה כן תיזקף ההרשעה לחובתו.

בית משפט קמא אף הפנה לפסיקה הקובעת כי אי העתרות לבקשה להסבת קנס על שם אחר אינה מבססת חשש לעיוות דין.

5. לאחר מתן החלטת בית משפט קמא, הגיש המערער לבית משפט קמא בקשה לעיון חוזר.

המערער חזר על טענותיו והוסיף כי שילם את הקנס בעקבות עיקול עקב חוב למרכז לגביית קנסות, אך הוא לא היה ער למקור החוב. לטענתו שילם את החוב על מנת לבטל את העיקול. עוד נטען כי במקרה זה מתקיימים נימוקים מיוחדים המצדיקים את הארכת המועד להישפט. המשיבה לא הפריכה את הטענה כי המערער כלל לא קיבל את ההודעה. אישור המסירה אינו כולל מספר זהות והיה על המשיבה לדאוג שזה יכלל. נטען לראשונה כי קיימים סימני שאלה באשר לתקינות המצלמה דבר המשליך על העבירה עצמה.

המערער הוסיף ונטען כי הקנס שולם באיחור של 11 חודשים ובכך יש להצביע על כך שהקנס לא הגיע לידי שולם רק בתגובה לעיקול.

המשיבה טענה בתגובה כי לא צורף תצהיר בתמיכה לעובדות הנטענות בבקשה.

כן חזרה על הטעמים שפורטו בהחלטת בית משפט קמא. המשיבה הוסיפה כי המערער לא עמד בנטל לסתור את חזקת המסירה הקמה עם משלוח ההודעה בדואר רשום. תשלום הקנס מעיד על כך שההודעה התקבלה.

באשר לעיוות דין, טענה המשיבה כי אין בנימוקי הבקשה להצדיק מתן ארכה כה משמעותית, למעלה משנתיים לאחר ביצוע העבירה. היה על המערער מתוקף היותו הבעלים של הרכב לברר על אודות קבלת הודעות בגין עבירות תנועה ולטפל בהם במועדים הקבועים בחוק. טענת המערער לפיה אכיפה המבוצעת באמצעות המצלמה מצדיקה כשלעצמה בקשה להארכת המועד להישפט, נדחתה בידי ערכאות שונות.

6. בהחלטה מנומקת ומפורטת נוספת שניתנה ביום 29.3.19, דחה בית משפט קמא את הבקשה לעיון חוזר. כן הטעים כי בקשות לעיון חוזר נועדו בעיקר למקרים שבהם חל שינוי נסיבות מהותי ואין מנגנון עוקף ערעור, אף לא דרך ל"מקצה שיפורים" להוספת טענות חדשות שלא הועלו בבקשה המקורית.

נקבע כי המערער חזר על הטענות שהועלו בבקשה המקורית והוסיף טענות חדשות לענין נסיבות תשלום הקנס ולענין היות ההודעה תוצאה של אכיפה באמצעות המצלמה. עוד נקבע כי המערער לא טרח לבסס תשתית עובדתית שעל יסודה ניתן לקיים את הדיון שעה שלא צירף כנדרש תצהיר ערוך כדין התומך בבקשה. הטענה בדבר נסיבות תשלום הקנס נטענה בעלמא ואין לקבלה. נקבע כי "חזקה היא כי אדם המשלם תשלום כלשהו, יודע עבור מה הוא משלם" כמפורט בעפ"ת (מחוזי חיפה) 34355-09-15 **עיסא נ' מדינת ישראל** (24.9.15), [בטעות נרשם מספר הליך שונה, ע.ק.]. יתרה מכך, הבקשה הוגשה כשנה וחודשיים לאחר מועד התשלום, היינו שנה וחודשיים לאחר שנודע למערער על ההודעה בעקבות הטלת העיקול הנטען. לשיהוי זה לא נתן המערער כל הסבר. אף הטענה בדבר אמינות או תקינות המצלמה נדחתה מהטעם שאין די בטענה כללית בדבר ספק שנוצר בסוגיית אכיפה באמצעות מצלמה כדי לעיין פעם נוספת בהחלטה.

הערעור

7. המערער ממאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.

בהודעת הערעור נטען כי טעה בית משפט קמא כאשר דחה את טענות המערער. אדם אחר נהג ברכבו בעת ביצוע העבירה דבר אשר לא בא לביטוי בהחלטת בית משפט קמא. הקנס שולם כעבור 11 חודשים מיום ביצוע העבירה ולא בתקופת 90 הימים העומדים לזכות המערער לצורך הסבת ההודעה או הגשת הבקשה להישפט.

נטען כי בית משפט קמא לא נתן משקל לאישור המסירה הפגום ולא נתן משקל ראוי לטענות המערער בדבר עיוות הדין שנגרם לו. בית משפט קמא אף התעלם מטענות המערער בדבר תשלום הקנס כתוצאה מעיקול אשר הוטל על חשבון הבנק בידי המרכז לגביית קנסות. לטענת המערער דחיית בקשתו להארכת המועד להישפט אף מנוגדת למקרים דומים בהם דובר בעבירה אשר נקלטה באמצעות המצלמה.

8. בדיון שהתקיים חזר ב"כ המערער על הטענות שהועלו בהודעת הערעור. כן הוסיף כי על מנת שתקום חזקת המסירה מצופה כי נסיונות המסירה ייעשו באופן תקין. אישור המסירה בהליך דנן הוא ריק מתוכן, חסרים בו פרטים, נעדר הוא חתימה, אין בו שם ואין תאריך. מדובר בפגם מהותי היורד לשורשו של עניין ודי בו על מנת להפריך ולסתור את חזקת המסירה הקבועה בדין. מכאן שההודעה לא נתקבלה במענו של המערער מסיבות שאינן תלויות בו. המערער אמנם שילם את הקנס, אך מדובר במערער המחזיק שלושה רכבים. המערער הוא קבלן העוסק בתחום הבניין והצבע ומעסיק מספר פועלים. לקראת סוף שנת 2018 נודע לו באמצעות משרד הרישוי שנזקפו לחובתו עבירות תעבורה, על חלק מהן כלל לא ידע. תשלום הקנס בוצע באמצעות מימוש עיקול בידי המרכז לגביית קנסות בחשבון הבנק שלו. כאשר מדובר בתשלום קנס בצירוף תוספת פיגורים ובאמצעים כאלה ואחרים כמו עיקול חשבון בנק, אין הדבר מהווה "תשלום קנס" אשר יש בו הודאה. המערער לא ביצע את העבירה, רעייתו אישרה שהיא זו שביצעה את העבירה, והיא אף אווזת בהסבר כיצד זכור לה שבתקופה זו היא השתמשה ברכבו של המערער. ביום 10.1.17 אושפז אביו של המערער בבית החולים והיא זו שהייתה אחראית להשגיח עליו באופן יום יומי. הותרת הרשעת חף מפשע על כנה זועקת לשמיים ועל כן יש להיעתר לערעור. רעיית המערער שנכחה בדיון התחייבה שלא לטעון טענת התיישנות באם הערעור יתקבל.

בכל הנוגע למצלמה, למרות שמדובר בהרשעה בנהיגה בניגוד לאור רמזור אדום ולא בעבירת מהירות, נטען שקיימת הוראה שלא לאכוף עבירות שנקלטו באמצעות המצלמה.

המערער הגיש פסיקה לתמיכה בטיעונו ולאחר הדיון הגיש פסיקה נוספת.

9. מנגד טענה המשיבה כי יש לדחות את הערעור. לטענתה, לא נפלה כל טעות בהחלטות בית משפט קמא. מאחר והקנס שולם אין רלוונטיות לשאלת אישור המסירה ולא הובא טעם חריג או מיוחד המצדיק את הארכת המועד להישפט. הטענה בדבר נהיגת אדם אחר ברכב בעת ביצוע העבירה היא טענה שנדחתה בפסיקה. אף לא הוסבר השיהוי מיום תשלום הקנס ועד ליום הגשת הבקשה. המשיבה הגישה את תדפיס המידע התעבורתי של המערער ממנו עלה כי מאז ביצוע העבירה מושא הערעור ביצע המערער עוד שבע עבירות תעבורה, ולחובתו רשומות עבירות תעבורה רבות. בהקשר זה נטען כי טענת המערער שלפיה בסוף שנת 2018 ניגש למשרד הרישוי ומתוך 37 הרשעותיו הקודמות נזכר שההרשעה בעבירה מושא ההליך לא בוצעה על ידו היא טענה מיתממת ואבסורדית שאינה מתקבלת על הדעת. נטען כי הנימוק שהעלה המערער לעניין רעייתו אינו מסביר כיצד זכרה רעייתו שביום ביצוע העבירה, באותה שעה ובאותה צומת, היא זו שנהגה ברכבו של המערער. תצהירה בעניין זה סתמי ונעדר כל ביסוס. אשר לאמינות המצלמה נטען כי לא קיימת הכרעה מחייבת.

המשיבה הגישה אף היא פסיקה לביסוס טענותיה.

10. בתגובה, טען המערער כי הפסיקה שהוגשה אינה תואמת לעניין הנדון. לבית המשפט מסור שיקול דעת והמקרה הנוכחי הוא אחד המקרים החריגים שבהם נתונה הסמכות לבית המשפט להפעיל את שיקול דעתו באופן ענייני ומהותי. רעיית המערער הבהירה כיצד היא זוכרת שנהגה ברכב ביום ביצוע העבירה ובמידת הצורך ניתן להציג תיעוד רפואי בדבר אשפוזו של אבי המערער בבית החולים. אף נטען כי בית המשפט אינו יכול להתעלם מסוגיית אמינות המצלמה.

המשיבה ציינה בתשובה כי פנתה למרכז לגביית קנסות ומתרשומת פנימית עלה כי החוב שולם באמצעות כרטיס אשראי ביום 14.12.17 ולא באמצעות עיקול על חשבון הבנק של המערער כפי שטען. הוסיף ב"כ המערער ששוחח עם מרשו כי לאחר הטלת העיקול פנתה רעיית המערער למרכז לגביית קנסות ואכן שילמה את החוב באמצעות כרטיס אשראי. לגישתו, ניתן היה לחקור את אשת המערער על תצהירה.

דיון והכרעה

11. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי ענייניו של המערער.

מוכן אני להניח כי המערער לא קיבל את ההודעה והמשיבה לא הוכיחה אחרת. עם זאת, הוברר כי המערער ידע על קיומה של ההודעה כבר ביום 14.12.17, מועד בו שולם הקנס. החל ממועד זה הוסרה למעשה המניעה, ככל שהייתה קיימת, והתבססה העילה להגשת הבקשה להארכת המועד להישפט. אלא שהמערער לא

פעל בסמוך והמתין עד ליום 12.2.19, רק אז מצא לנכון להגיש את הבקשה לבית משפט קמא. השיהוי המשמעותי בהגשת הבקשה לא הוסבר, לא בואר ולא נומק.

12. מששילם המערער את הקנס בו חויב הוא מוחזק כמי שהודה בביצוע העבירה, הורשע על פי הודאתו ונשא בעונש בגין ביצועה. בהינתן כך היה עליו להראות שקיימים טעמים מיוחדים ונימוקים חריגים המצדיקים את קבלת בקשתו למרות ששילם את הקנס.

איני סבור כי המערער עמד בנטל המונח לפתחו.

13. אשר לטענה לפיה הייתה זו רעייתו של המערער שנהגה ברכב בעת ביצוע העבירה, הרי שכדברי המשיבה טענה זו נטענה בעלמא. במהלך הדיון נטענו טענות אשר יש בהן לכאורה להסביר כיצד זכרה הרעייה את מועד הנהיגה, אך אלו הן טענות כבושות שלא בא זכרן בתצהיר רעייתו של המערער אשר צורף לבקשה שהוגשה לבית משפט קמא. מכל מקום, דיון בערעור אינו אמור לשמש כר ל"מקצה שיפורים" לאחר שטענות קודמות שנטענו לפני בית משפט קמא נדחו בהחלטות מנומקות אשר התייחסו לכולן.

14. בהקשר דנן נפסק ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם (25.3.18) -

"כאמור, אין די בהכחשת העבירה בכדי להקים חשש לעיוות דין (עניין נג'אר). בעניין סמארה, טען המבקש כי אדם אחר נהג ברכבו במועד ביצוע העבירה, ולראיה צורף תצהירו של אותו אדם. נקבע, כי אין בכך די על מנת לבסס טענה של עיוות דין, שכן "תצהירו של מר יוסף סמארה, אשר ממנו עולה כי הוא ביצע את העבירה, הינו תצהיר סתמי, ואין בתוכנו כדי להעיד באילו נסיבות בוצעה העבירה, וכיצד זכור למגיש התצהיר מה היו מעשיו... כשנה טרם הגשתו של התצהיר" (וראו גם, רע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל (19.4.2012))."

עוד אפנה לרע"פ 7839/08 קורנפלד נ' מדינת ישראל (10.11.08) בו נקבע -

"ככל שחפץ המבקש למנוע את הרשעתו או להביא לביטולה, היה עליו לעשות כן בגדרי המועדים שנקבעו לכך בחוק. אמנם כבר נפסק, כי ייתכנו נסיבות בהן תתאפשר סטייה מסדר הזמנים האמור, לרבות מקום בו לא ידע ולא יכול היה הנאשם לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום (רע"פ כוכבי הנ"ל). עם זאת, אין עניינו של המבקש נמנה עם מקרים אלו. המבקש מודע היה לעובדה כי בכלי-הרכב אשר רשומים על שמו נעשה שימוש בידי עובדי החברה וכי דו"חות אשר מתקבלים בחברה בקשר עם השימוש ברכבים אלו, מטופלים ברגיל על-ידי הממונה על צי הרכבים. בנסיבות אלו, תמים דעים אני עם מסקנת בית-המשפט המחוזי, ולפיה האחריות לקיומם של רישום מסודר לעניין השימוש ברכבים, ושל הנחיות מתאימות לעניין הגשת בקשות לביטול הדו"חות, רובצת לפתחו של המבקש. מהבקשה עולה כי אף במקרים דומים בעבר לא הקפיד הממונה על משלוח בקשות הביטול במועד. מכל מקום, בוודאי לא ניתן לומר בנסיבות אלו כי לא יכול היה המבקש לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום, באופן המצדיק סטייה מהמועדים הקבועים בחוק להגשת בקשה לביטול הדו"חות".

באותו הליך טען המבקש לעיוות דין בכך שהדוחות שהגיעו למשרדי החברה שהוא בעל מניות בה הועברו לממונה על צי הרכב, מבלי שהמבקש ידע על כך. חרף העובדה שהרכבים רשומים על שמו, בוצעו עבירות התנועה בידי אחרים. משכך, הנחה המבקש את הממונה על כלי-הרכב לפנות למשיבה בבקשה להסב את הדוחות על שם העובדים. בקשותיו נדחו מהטעם שהוגשו בחלוף המועד הנקוב בחוק ופניות נוספות מטעם המבקש בעניין זה נדחו אף הן.

15. טענה נוספת עליה ביסס המערער את בקשתו שהוגשה לבית משפט קמא בשלב מאוחר, היא טענה בדבר חשש לעיוות דין, נוכח הספק הקיים לטענתו באמינות המצלמה שתיעדה את ביצוע העבירה. איני סבור כי די בהעלאת טענה זו בשיהוי משמעותי העולה על שנה מיום התשלום. עוד אציין כי בדוננו עסקינן במצלמת רמזור ולא במצלמת מהירות. אוסיף כי פסיקה שעסקה בסוגיה לא קבעה כי מצלמת המהירות אינה אמינה אלא קבעה שלא הוכחה אמינותה. ראו לעניין זה: עפ"ת (מחוזי חיפה) 5570-10-18 **פרי נ' מדינת ישראל** (6.11.18); עפ"ת (מחוזי חיפה) 51857-11-18 **חמדאן נ' מדינת ישראל** (3.12.18); עפ"ת (מחוזי חיפה) 17433-12-18 **מרקו נ' מדינת ישראל** (28.12.18).

16. נוסף על האמור עיינתי בפסקי הדין שהגיש המערער לאחר הדיון.

באחד (עפ"ת (מחוזי חיפה) 40444-10-18 **פטאל נ' מדינת ישראל** (2.11.18)) דובר במערערת שהשתתה בהגשת הבקשה נוכח מצבה הבריאותי הקשה, המורכב והייחודי. באחר (ע"ח (מחוזי נצרת) 5231-05-13 **חזן נ' מדינת ישראל** (21.6.13)) דובר במערער אשר עגלה נגררת הרשומה על שמו תועדה באמצעות מצלמת רמזור בעוד הרכב שבאמצעותו בוצעה העבירה, הרכב שגרר את אותה עגלה, היה רכבו של אחר אשר אף נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה בתצהיר מפורט. ברי כי עסקינן במקרים בהם הוכחו לפני בתי המשפט, שלא כבענייננו, נסיבות חריגות וטעמים מיוחדים ומשכנעים אשר הצדיקו את הארכת המועד להישפט.

17. נוכח כל האמור סבורני כי החלטותיו של בית משפט קמא נכונות וראויות ולא מצאתי עילה להתערב בהן. אין בידי אפוא להיעתר לערעור.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

5129371

5467831

ניתן היום, ל' ניסן תשע"ט, 05 מאי 2019, בהעדר הצדדים.